

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет журналістики
Кафедра мови засобів масової інформації

Затверджено

на засіданні кафедри мови ЗМІ факультету журналістики
Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол № 1 від 26 серпня 2022 р.)

Завкафедри мови ЗМІ –
проф. Марія Яцимірська

Силабус навчальної дисципліни
«Журналістська майстерність»,
що викладається в межах
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ
«ЖУРНАЛІСТИКА»
Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
для здобувачів зі спеціальності 061 – **журналістика**

Львів – 2022

**Силабус дисципліни “Журналістська майстерність”
2022/2023 н. р.**

Назва дисципліни	Журналістська майстерність
Адреса викладання	Львівський національний університет імені Івана Франка (Львів, вул. Генерала Чупринки, 49)
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет журналістики; кафедра мови засобів масової інформації
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань – 06 журналістика Спеціальність – 061 журналістика
Контактна інформація викладачів	Електронна адреса: movazmi@ukr.net; посилання на сторінку кафедри мови ЗМІ: https://www.facebook.com/kafedramovyzmi Телефон: (032) 239-41-81– стаціонарний.
Консультації по курсу відбуваються	Щовівторка, 14:00–16:00 год. (Львів, вул. Генерала Чупринки, 49, ауд. 207) Онлайн-консультації на платформі ZOOM
Сторінка курсу	https://journ.lnu.edu.ua/students/dystantsiynе-navchannia/kafedra-movy-zasobiv-masovoi-informatsii
Інформація про курс	Курс “Журналістська майстерність” належить до дисциплін спеціалізації “Редагування і видавнича справа”. Освітній рівень – бакалавр. 5-й семестр; 6-й семестр
Коротка анотація курсу	Дисципліна “Журналістська майстерність” є дисципліною зі спеціалізації “Редагування та видавнича справа” для освітньої програми бакалавра, яка викладається в 5-6-му семестрі в обсязі 4 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі курсу	Мета вивчення дисципліни “Журналістська майстерність” – дати студентам ґрунтовні знання з історії, теорії і практики редагування, виробити у них навички фахового читання, розуміння, інтерпретації та редагування різних видів текстів. Завдання: навчити студентів фахово читати, розуміти й інтерпретувати тексти: художні, наукові, публіцистичні, журналістські; аналізувати помилки в ЗМІ і правильно їх редагувати.
Література для вивчення дисципліни	Основна література: Лизанчук В.В. Журналістська майстерність: підручник. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2011. – 376 с. Борг Джеймс. Мистецтво говорити. Таємниці ефективного спілкування. Київ: Фабула, 2019. 394 с. Тимошик М. С. Основи редагування. – К.: Наша культура і наука, 2019. – 560 с. Український правопис – Київ: Наукова думка, 2019. – 392 с. Житарюк М.Г. Соціокультурна модель журналістики: традиції і новаторство: монографія / Мар'ян Житарюк. – Львів: Простір-М, 2008. – 416 с. Яцимірська М. Г. Культура мови журналіста: навч. посібник. – 2-ге

	<p>вид., перероб. і доп. – Львів: ПАІС, 2017. – 168 с. Фаріон І. Д. Мовна норма: пошук істини (навчальне видання): посібник. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2017. 256 с.</p> <p style="text-align: center;">Додаткова література: Інтернет-джерела</p> <p>Кафедра мови засобів масової інформації ЛНУ ім. Івана Франка / Інформаційна сторінка на ФБ // https://uk-ua.facebook.com/kafedramovyzmi</p> <p>5 речей про майбутнє журналістики, які потрібно знати // https://ua.ejo-online.eu/4418/etyka-ta-yakist/5-trends-in-journalism</p> <p>MOVA.info – лінгвістичний портал // URL: http://www.mova.info</p> <p>Словники України online / лінгвістичний портал / Український мовно-інформаційний фонд НАН України // URL: dictua">http://www.lcorp.ulif.org.ua>dictua</p> <p>Золоті слова: 10 безкоштовних онлайн-сервісів для роботи з текстом // URL: http://lab.platfor.ma/10-servisiv-dlya-roboti-z-tekstom/ https://translate.meta.ua/ua/orthography/ https://languagetool.org/uk</p>
Тривалість курсу	5-й семестр. 6-й семестр
Обсяг курсу	5-й семестр. 32 години аудиторних занять. 3 них 32 години лабораторних занять та 28 годин самостійної роботи 6-й семестр. 32 години аудиторних занять; 28 годин самостійної роботи
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення цього курсу студент буде:</p> <p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - теорію і практику редагування медійних текстів; - основні складники журналістської майстерності; - особливості написання мультимедійних текстів; - теоретичні основи медіазнавства; - тенденції журналістики майбутнього <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - практично застосовувати набуті знання; - аналізувати і критично оцінювати медійні тексти; - редагувати мультимедійні тексти
Набуття компетентностей	
Загальні компетентності (ЗК):	ЗК 01. Здатність знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел.

	<p>ЗК 02. Здатність спілкуватися на професійному рівні державною та іноземними мовами.</p> <p>ЗК 03. Здатність працювати в команді, вміти мотивувати людей та досягати спільних цілей.</p> <p>ЗК04. Здатність до абстрактного та аналітичного мислення й генерування ідей.</p> <p>ЗК05. Здатність професійно використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>ЗК 06. Здатність бути критичним та самокритичним.</p> <p>ЗК07. Здатність до розробки проєктів, зокрема медіапроєктів та управління ними.</p>
Спеціальні (фахові, предметні) компетенції (СК):	<p>СК01. Здатність створювати інформаційний чи аналітичний матеріал для ЗМІ.</p> <p>СК02. Здатність до фахового аналізу інформаційної медіагалузі.</p> <p>СК04. Володіти нормами культури мови в журналістській практиці, редагувати та продукувати тексти різного типу відповідно до мети, призначення й умов спілкування.</p> <p>СК 05. Володіти поглибленими знаннями з медіабезпеки, уміти використовувати їх у професійній та соціальній діяльності.</p>
Програмні результати навчання	<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен досягти таких Програмних результатів навчання:</p> <p>ПРН01. Працювати як «універсальний журналіст»: створювати текстовий, аудіовізуальний та мультимедійний контент.</p> <p>ПРН03. Використовувати державну та іноземну мови в професійній діяльності.</p> <p>ПРН05. Аналізувати системно й концептуально текст і контекст сучасних українських медіа.</p> <p>ПРН06. Приймати обґрунтовані рішення у складних комунікативних ситуаціях, вирішуючи професійні завдання.</p> <p>ПРН 07. Демонструвати редакторські навички роботи над текстом.</p> <p>ПРН 08. Розпізнавати/спростовувати фейково-маніпулятивні наративи в умовах гібридної війни, готувати аналітичні матеріали.</p> <p>ПРН. 11. Здійснювати комунікацію з колегами, планувати та виконувати самостійну і командну роботу.</p> <p>ПРН 13. Аналізувати та узагальнювати національні та світові медійні тенденції.</p> <p>ПРН 14. Дотримуватися принципів і правил медіабезпеки, використовувати їх у журналістській практиці.</p>
Ключові слова	Текст, редагування, журналістська майстерність, соціальні комунікації, універсальний журналіст, подкасти, навчальні відео
Формат курсу	Очний
	Проведення лабораторних робіт та консультації для кращого розуміння тем
Підсумковий контроль, форма	іспит – презентація власних проєктів
Передумови курсу	Для вивчення дисципліни студенти потребують базових знань з

	“Української мови в ЗМІ”, “Практичної стилістики української мови”, “Теорії і практики журналістики”
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентації, групові (4-5 студ.) виконання завдань, дискусія, візуалізація основних тез власного виступу, подкасти, обговорення топтеми в медійному просторі, рольові ігри та ін.
Необхідне обладнання	Із урахуванням особливостей навчальної дисципліни. Вивчення курсу може не потребувати використання програмного забезпечення, крім загальнонавчаних програм і операційних систем.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.</p> <p>Бали нараховуються за таким співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • практичні: 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 50. • іспит: 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів – 50 <p>Підсумкова максимальна кількість балів – 100.</p> <p>Письмові роботи: студенти виконують декілька видів письмових робіт (творчі завдання, есе).</p> <p>Академічна доброчесність: роботи студентів повинні бути самостійними, поклики на джерела – обов’язкові.</p> <p>Відвідування занять є обов’язком кожного студента.</p> <p>Література. Література, яку рекомендовано студентам, доступна в інтернеті та факультетській бібліотеці.</p> <p>Політика виставлення балів. Прозора та об’єктивна, без порушень академічної доброчесності.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

** Схема курсу

год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція , самостійна, дискусія, групов а робота)	Література.*** Ресурси в інтернеті	Завдання
	Тема 1. Структура і завдання курсу		Лизанчук В.В. Журналістська майстерність: підручник / Василь	Опрацювати джерела до

4 год.	<p>“Журналістська майстерність”.</p> <p>Універсальний журналіст. Літературний редактор. Медіаредагування. Ефективна комунікація.</p>	лекція практ. заняття	<p>Лизанчук. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2011. – 376 с.</p> <p>Борг Джеймс. Мистецтво говорити. Таємниці ефективного спілкування. Київ: Фабула, 2019. 394 с. 5 речей про майбутнє журналістики, які потрібно знати // https://ua.ejo-online.eu/4418/etyka-ta-yakist/5-trends-in-journalism</p> <p>Яцимірська М. Г. Культура мови журналіста: навч. посібник. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Львів: ПАІС, 2017. – 168 с.</p>	курсу “Журналістська майстерність”. Підготувати презентацію На тему «Універсальний журналіст»
4 год.	<p>Тема 2. Професійна компетентність журналіста, навички редагування</p> <p>Невичерпна цікавість</p> <p>Вміння знаходити інформацію.</p> <p>Аналітичний розум, увага до деталей.</p> <p>Досконала усна і писемна мова, вміння грамотно висловлювати свої думки.</p> <p>Знання офісних програм для створення і редагування текстів.</p> <p>Навички комунікації.</p> <p>Знання іноземних мов.</p>	Практ. заняття	<p>Лизанчук В.В. Журналістська майстерність : підручник / Василь Лизанчук. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2011. – 376 с.</p> <p>Борг Джеймс. Мистецтво говорити. Таємниці ефективного спілкування. Київ: Фабула, 2019. 394 с.</p> <p>Золоті слова: 10 безкоштовних онлайн-сервісів для роботи з текстом // URL: http://lab.platfor.ma/10-servisiv-dlya-roboti-z-tekstom/</p> <p>Яцимірська М. Г. Культура мови журналіста: навч. посібник. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Львів: ПАІС, 2017. – 168 с.</p>	
4 год.	<p>Тема 3. Особливості редагування текстів інформаційних жанрів.</p>	лабора торне заняття	<p>Тимошик М. С. Основи редагування. – К.: Наша культура і наука, 2019. – 560 с.</p> <p>Борг Джеймс. Мистецтво говорити.</p>	Відредагувати текст замітки.

			Таємниці ефективного спілкування. Київ: Фабула, 2019. 394 с.	
4 год.	Тема 4. Особливості редагування текстів аналітичних жанрів.	лабора торне заняття	1. Капелюшний А. О. Редагування в засобах масової інформації: Навчальний посібник. – 2-ге вид., випр. і доп. – Львів: ПАІС, 2009. – 432 с. 2. Пономарів О. Д. Українське слово для всіх і для кожного. – К.: Либідь, 2013. – 360 с. 3. Тимошик М. С. Основи редагування. – К.: Наша культура і наука, 2019. – 560 с. 4. Яцимірська М. Г. Культура мови журналіста : навч. посібник. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Львів: ПАІС, 2017. – 168 с.	Відредагувати статтю.
4 год.	Тема 5. Особливості написання текстів художньо-публіцистичних жанрів.	лабора торне заняття	Лизанчук В.В. Журналістська майстерність : підручник / Василь Лизанчук. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2011. – 376 с. Борг Джеймс. Мистецтво говорити. Таємниці ефективного спілкування. Київ: Фабула, 2019. 394 с. Яцимірська М. Г. Культура мови журналіста : навч. посібник. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Львів: ПАІС, 2017. – 168 с.	Написати текст (художній, публіцистичний)
4 год.	Тема 6. Специфіка роботи літературного редактора в мережевих виданнях.	лабора торне заняття	Золоті слова: 10 безкоштовних онлайн-сервісів для роботи з текстом // URL: http://lab.platfor.ma/10-servisiv-dlya-roboti-z-tekstom/ Тимошик М. С. Основи редагування. – К.: Наша культура і наука, 2019. – 560 с. Яцимірська М. Г. Культура мови журналіста : навч. посібник. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Львів: ПАІС, 2017. – 168 с.	Проаналізувати структуру, тематику, мову, верстку газетного номера.
	Тема 7. Особливості мови і стилю	лабора торне	Тимошик М. С. Основи редагування. – К.: Наша культура і	Проаналізувати структуру,

4 год.	інтернет-видань.	заняття	наука, 2019. – 560 с. Капелюшний А. О. Редагування в засобах масової інформації: Навчальний посібник. – 2-ге вид., випр. і доп. – Львів: ПАІС, 2009. – 432 с. Яцимірська М. Г. Культура мови журналіста : навч. посібник. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Львів: ПАІС, 2017. – 168 с. Золоті слова: 10 безкоштовних онлайн-сервісів для роботи з текстом // URL: http://lab.platfor.ma/10-servisiv-dlya-roboti-z-tekstom/	тематику, мову інтернет-видання.
4 год.	Тема 8. Рекламний текст: жанрові особливості і методика створення.	лабораторне заняття	Борг Джеймс. Мистецтво говорити. Таємниці ефективного спілкування. Київ: Фабула, 2019. 394 с. Андерсон Кріс. Успішні виступи на TED. Рецепти найкращих спікерів. Київ: Наш формат, 2016. 256 с.	Створити рекламний ролик.
4 год.	Тема 9. Етапи роботи над науковим текстом. Редагування наукового тексту	лабораторне заняття	1. Капелюшний А. О. Редагування в засобах масової інформації: Навчальний посібник. – 2-ге вид., випр. і доп. – Львів: ПАІС, 2009. – 432 с. 2. Золоті слова: 10 безкоштовних онлайн-сервісів для роботи з текстом // URL: http://lab.platfor.ma/10-servisiv-dlya-roboti-z-tekstom/ 3. Тимошик М. С. Основи редагування. – К.: Наша культура і наука, 2019. – 560 с. 4. Яцимірська М. Г. Культура мови журналіста : навч. посібник. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Львів: ПАІС, 2017. – 168 с.	Підготувати доповідь, тези на конференцію.
4 год.	Тема 10. Блог. Особливості жанру.	лабораторне заняття	Борг Джеймс. Мистецтво говорити. Таємниці ефективного спілкування. Київ: Фабула, 2019. 394 с. Яцимірська М. Г. Культура мови журналіста : навч. посібник. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Львів: ПАІС, 2017. – 168 с.	Проаналізувати структуру, мову, тематику сучасного блогера (за вибором).
4 год.	Тема 11. Авторський	лабора	Борг Джеймс. Мистецтво говорити.	Підготувати

	проект: від задуму до виходу у світ.	торне заняття	Таємниці ефективного спілкування. Київ: Фабула, 2019. 394 с. Андерсон Кріс. Успішні виступи на TED. Рецепти найкращих спікерів. Київ: Наш формат, 2016. 256 с.	проект майбутньої телерадіопередачі.
4 год.	Тема 12. Аналітична журналістика. Методика написання та редагування аналітичних статей	лабора торне заняття	Золоті слова: 10 безкоштовних онлайн-сервісів для роботи з текстом // URL: http://lab.platfor.ma/10-servisiv-dlya-roboti-z-tekstom/ Яцимірська М. Г. Культура мови журналіста : навч. посібник. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Львів: ПАІС, 2017. – 168 с. Тимошик М. С. Основи редагування. – К.: Наша культура і наука, 2019. – 560 с.	Написати аналітичну статтю про російсько-українську війну
4 год.	Тема 13. Військова та воєнна термінологія. Типові помилки в ефірному мовленні на вживання воєнної термінології.		Яцимірська М. Г. Культура мови журналіста : навч. посібник. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Львів: ПАІС, 2017. – 168 с. Тимошик М. С. Основи редагування. – К.: Наша культура і наука, 2019. – 560 с.	Проаналізувати мережеві тексти на тему військової агресії Росії. Виписати воєнні терміни, пояснити їх значення.
4 год.	Тема 14. Презентація жанр публічного мовлення	лабора торне заняття	Борг Джеймс. Мистецтво говорити. Таємниці ефективного спілкування. Київ: Фабула, 2019. 394 с. Андерсон Кріс. Успішні виступи на TED. Рецепти найкращих спікерів. Київ: Наш формат, 2016. 256 с.	Створити власний проект Презентації одного з жанрів публічного мовлення
4 год.	Тема 15. Подкасти та їх роль в ефективному навчанні	лабора торне заняття	Золоті слова: 10 безкоштовних онлайн-сервісів для роботи з текстом // URL: http://lab.platfor.ma/10-servisiv-dlya-roboti-z-tekstom/	Створити подкаст на тему: «Журналіст майбутнього».
4 год.	Тема 16. Навчальне відео. Мовна комунікація в епоху мультимедіа.	лабора торне заняття	Борг Джеймс. Мистецтво говорити. Таємниці ефективного спілкування. Київ: Фабула, 2019. 394 с. Золоті слова: 10 безкоштовних онлайн-сервісів для роботи з текстом // URL:	Створити тьюторіал (до 30 хв.) на тему «Мистецтво оратора».

			http://lab.platfor.ma/10-servisiv-dlya-roboti-z-tekstom/	
--	--	--	---	--